ลิเนียร์รีเกรสชั่น (Linear Regression)

เขียนโดย ดร.จักรกฤษณ์ แสงแก้ว วันที่ 21 กรกฎาคม 2562

บทนำ

- Linear Regession คือ การนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาสมการเพื่อแทนลักษณะของข้อมูลนั้น ๆ
- Simple Linear Regression คือ การนำข้อมูล 2 ชุด มาทำการหาสมการเพื่อแทนลักษณะข้อมูลของตัวแปรทั้ง 2
- Multiple Linear Regression คือ การนำข้อมูลมากกว่า 2 ชุด มาทำการหาสมการเพื่อแทนลักษณะข้อมูลของตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปรที่เกิดจากรีเกรสชั่น
- R-Square หรือ Coefficient of determination มีค่าระหว่าง 0-1 ควรมีค่ามากกว่า 0.6
- Adjusted R-Square คือ การนำข้อมูลออก 1 ตัวแล้วคำนวณ R-Square ใหม่ ถ้าค่า R-Square และ Adjusted R-Square ต่างกันไม่มากถือว่าข้อมูลปกติดี แต่ถ้า Adjust R-Square มีค่าสูงคือข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีจำนวนน้อยเกินไป
- Coefficients คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่มีผลต่อตัวแปรนั้น ๆ
- P-value คือ ค่าความน่าจะเป็นมีค่าระหว่าง 0-1 ถ้ามีค่ามากกว่า 0.05 หมายถึงตัวแปรนั้นไม่มีความจำเป็นต้องนำมาใช้ในการสร้างสมการรีเกรสชั่น

1. Simple Linear Regression

- Simple Linear Regression เป็นการสร้างสมการเส้นตรงจากข้อมูลตัวเลข 2 ชุด คือ 1) ตัวแปรอิสระ x 2) ตัวแปรตาม $\hat{Y}$
- รูปแบบของสมการ Simple Linear Regression เขียนได้ดังนี้

$$\hat{Y} = \alpha + \beta * x$$

$$\beta = \frac{\sum xy - \frac{\sum x \sum y}{n}}{\sum x^2 - n(\bar{x})^2}$$

$$\alpha = \bar{y} - \beta(\bar{x})$$

```
%pylab inline
x = np.array([112,130,148,151,162,189,218,247,315,350])
y = np.array([225,200,459,445,439,577,722,903,1350,1360])
plt.plot(x,y,'bo')
plt.grid(True)

n = x.size
xy = x*y
x_square = x**2
sp = sum(xy) - ((sum(x)*sum(y))/n)
ss = sum(x_square) - n * x.mean() **2
beta = sp/ss
alpha = y.mean() - beta * (x.mean())

print('beta = ' ,beta)
print('alpha = ', alpha)
print('สมการเส้นตรงของข้อมูลชุดนี้คือ : y = alpha + beta * (x)')
print('สมการเส้นตรงของข้อมูลชุดนี้คือ : y = %f + %f * (x)'%(alpha,beta))
```

ผลลัพธ์ :

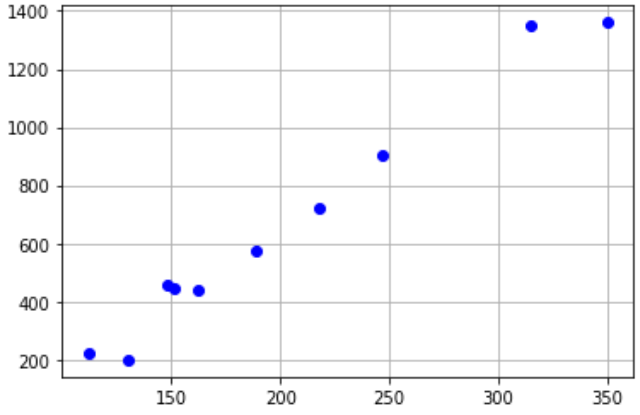


```
beta =  5.171599134963733
alpha =  -377.69734508966667
สมการเส้นตรงของข้อมูลชุดนี้คือ : y = alpha + beta * (x)
สมการเส้นตรงของข้อมูลชุดนี้คือ : y = -377.697345 + 5.171599 * (x)
```

การใช้งาน Simple Linear Regression ด้วย Scikit Learn

ในหัวข้อนี้จะใช้งานไลบรารี่ Scikit-Learn, Panda และ Seaborn ซึ่งเป็นไลบรารี่สำหรับภาษาไพธอน สำหรับงานวิเคราะห์ข้อมูลและการเรียนรู้ของเครื่องจักร โดยสามารถดาวน์โหลดใช้งานได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

- Scikit-Learn สำหรับงานด้านการเรียนรู้ของเครื่องจักร (Machine Learning) เว็บไซต์ตั้งอยู่ที่ https://scikit-learn.org
- Panda สำหรับการเตรียมและจัดการข้อมูลเพื่อการประมวลผล เว็บไซต์ตั้งอยู่ที่ https://pandas.pydata.org
- Seaborn สำหรับการแสดงผลข้อมูลในรูปวิชวลทำงานบน matplotlib สามารถแสดงผลข้อมูลเกี่ยวกับสถิติต่าง ๆ ของข้อมูลได้ เว็บไซต์ตั้งอยู่ที่ https://seaborn.pydata.org/

```
import pandas as pd
import seaborn as sns
%pylab inline
x = np.array([112,130,148,151,162,189,218,247,315,350])
y = np.array([225,200,459,445,439,577,722,903,1350,1360])
data = {'x':x, 'y':y}
df = pd.DataFrame(data)
sns.lmplot(x='x',y='y',data=df,ci=None)
sns.jointplot(x='x',y='y',data=df, kind='reg', ci=None,color='orange')

from sklearn.linear_model import LinearRegression
model = LinearRegression()
print(model)
df.info()

x = df[['x']]   # เขียนโดยระบุชื่อคอลัมน์ได้อีกรูปแบบ คือ y = df.x
y = df[['y']]   # เขียนโดยระบุชื่อคอลัมน์ได้อีกรูปแบบ คือ y = df.y

model.fit(x,y)

model.score(x,y) # R-squared ของโมเดล
model.intercept_
model.coef_
```

อธิบาย :
บรรทัดที่ 1-2 : ขอใช้ไลบรารี่ pandas และ seaborn สำหรับจัดการดาต้าเซ็ตและการแสดงกราฟิกวิชวลไลซ์
บรรทัดที่ 3 : %pylab inline เป็นการขอใช้ matplotlib และ numpy ฯลฯ เมื่อใช้คำสั่งนี้แล้วไม่ต้อง import numpy และ mat plotlib
บรรทัดที่ 4-5 : ประกาศตัวแปร 2 ชุด คือ x และ y
บรรทัดที่ 6 : สร้างตัวแปรดิกชันนารี่ เพื่อนำไปใช้เป็นอินพุตให้กับดาต้าเฟรมต่อไป
บรรทัดที่ 7 : สร้างตัวแปร df เป็นชนิดดาต้าเฟรมโดยนำข้อมูลมาจากบรรทัดที่ 6 ดังนั้นจะมี 2 คอลัมน์คือ x และ y
บรรทัดที่ 8 : การพล็อตกราฟด้วยฟังก์ชั่น lmplot() ซึ่งเป็นลีเนียร์โมเดล ผลลัพธ์จะได้เป็นเส้นตรงแทนข้อมูล x และ y โดยกำหนด ci=None (confidence interval) คือ ไม่ต้องแสดง
บรรทัดที่ 9 : การพล็อตกราฟด้วยฟังก์ชั่น jointplot() โดยแสดงค่าความถี่ออกมาด้วย ในตัวอย่างนี้คือ ความถี่ของของตัวแปร x และ y

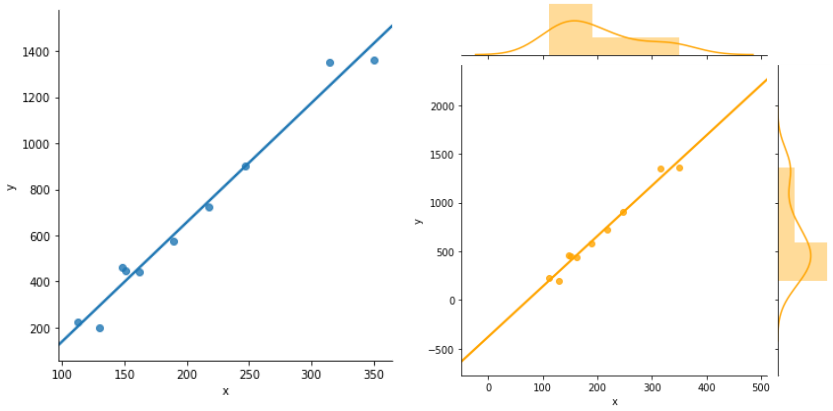

บรรทัดที่ 11 : ประกาศขอใช้งาน LinearRegression ภายในไลบรารี่ Scikit-Learn
บรรทัดที่ 12 : สร้างอ็อบเจ็คของคลาส LinearRegression เพื่อใช้สำหรับสร้างสมการเส้นตรงต่อไป
บรรทัดที่ 13 : พิมพ์การตั้งค่าพารามิเตอร์ของโมเดล ผลลัพธ์จะแสดงคำว่า LinearRegression(copy_X=True, fit_intercept=True, n_jobs=None, normalize=False) หมายถึง ทำการคัดลอกค่า X และกำหนดให้ใช้จุดตัดแกน Y และไม่ต้องนอมัลไลซ์ข้อมูล
บรรทัดที่ 14 : แสดงข้อมูลเกี่ยวกับดาต้าเฟรมที่ใช้งาน ในตัวอย่างนี้แสดงผลลัพธ์ เช่น ตัวแปรที่อยู่ภายใน x และ y และจำนวนข้อมูล 10 ตัว มีชนิดข้อมูลเป็นเลขจำนวนเต็ม 32 บิต เป็นต้น แสดงผลลัพธ์ได้ดังนี้
RangeIndex: 10 entries, 0 to 9
Data columns (total 2 columns):
x 10 non-null int32
y 10 non-null int32
dtypes: int32(2)
memory usage: 160.0 bytes

บรรทัดที่ 16-17 : กำหนดตัวแปร x และ y โดยจะทับข้อมูลเดิมที่ประกาศในบรรทัดที่ 4-5 เพื่อจะนำไปใช้ในการสร้างลิเนียร์รีเกรสชั่นโมเดลต่อไป บรรทัดนี้ผู้อ่านสามารถกำหนดเป็นตัวแปรอื่นได้เพื่อป้องกันการสับสน
บรรทัดที่ 19 : สร้างโมเดลลิเนียร์รีเกรสชั่นด้วยฟังก์ชั่น fit() โดยป้อนข้อมูลตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตามลำดับ
บรรทัดที่ 21 : เป็นการพิมพ์ค่า R-square ของโมเดล ซึ่งในตัวอย่างนี้มีค่า 0.98
บรรทัดที่ 22 : แสดงค่าจุดตัดแกน y หรือค่า α ของสมการลิเนียร์รีเกรสชั่น ซึ่งมีค่า -377.69
บรรทัดที่ 23 : แสดงค่าสัมประสิทธิ์ Coefficient หรือค่า β ของสมการลิเนียร์รีเกรสชั่น มีค่า 5.17

2. Multiple Linear Regression

- Multiple Linear Regressoin คือ การสร้างสมการเส้นตรงเพื่อแทนลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวแปร มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป
- สมการของ Multiple Linear Regression คือ $Y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \epsilon$
- สำหรับการคำนวณหาค่า $\beta_1, \beta_2 .. \beta_n$ ดำเนินการในลักษณะเดียวกับ Simple Linear Regression

การใช้งาน Multiple Linear Regression ด้วย Python และ Scikit Learn

ในหัวข้อนี้เป็นการใช้งานลีเนียร์รีเกรสชั่นหลายตัวแปร (Multiple Linear Regression) โดยใช้ดาต้าเซ็ตการโฆษณาและยอดขาย ประกอบด้วยการโฆษณา จาก 3 แหล่ง ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์
1. ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ยอดขาย
2. ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น (independent variable) คือ ก) โฆษณากับโทรทัศน์ ข) โฆษณากับวิทยุ ค) โฆษณากับหนังสือพิมพ์

วัตถุประสงค์ของการทำ Multiple Linear Regression คือ การสร้างสมการเส้นตรงจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา โดยมีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป
เขียนโปรแกรมด้วยภาษาไพธอนและ Scikit-Learn ได้ดังนี้

```
import pandas as pd
import seaborn as sns
%pylab inline

df = pd.read_csv("https://raw.githubusercontent.com/dsdi/dataset/master/th-advertising.csv", usecols=[1,2,3,4])
sns.set(font="Kanit-Light",font_scale=2)
sns.set_context("paper", font_scale=1.5)
sns.lmplot(x='โทรทัศน์',y='ยอดขาย', data=df, ci=None, scatter_kws={'alpha':0.4}, line_kws={'color':'orange'})
sns.jointplot(x='โทรทัศน์',y='ยอดขาย', data=df, kind='reg', ci=None,color='orange')

from sklearn.linear_model import LinearRegression
x = df.drop(columns=['ยอดขาย'])[:160]
y = df['ยอดขาย'][:160]
x.head()
model = LinearRegression()
model.fit(x,y)
model.score(x,y)  #R-Squared
model.intercept_
model.coef_ # สัมประสิทธิ์ ของ ทีวี วิทยุ หนังสือพิมพ์
model.predict([[250,40,70]])  # โฆษณาด้วย ทีวี 250, วิทยุ 40 และหนังสือพิมพ์ 70 จะมียอดขาย 22
model.predict([[250,40,70],
               [50,40,45],
               [20,50,70]])
x_test = df.drop(columns=['ยอดขาย'])[160:]
x_test.head()
y_predict = model.predict(x_test)
print(y_predict)

dc = pd.concat([df[160:].reset_index(), pd.Series(y_predict,name='พยากรณ์')],axis='columns')
dc
```

คำอธิบาย :

บรรทัดที่ 1-2 : ขอใช้ไลบรารี่ pandas และ seaborn
บรรทัดที่ 3 : ขอใช้งาน matplotlib และ numpy ผ่านคำสั่ง %pylab inline
บรรทัดที่ 5 : อ่านดาต้าเซ็ตเข้ามาซึ่งเก็บไว้ใน github ในขั้นตอนนี้ต้องเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตเพื่อโหลดข้อมูล
บรรทัดที่ 6 : กำหนดฟอนต์ kanit-light เพื่อแสดงผลภาษาไทยบนกราฟซึ่งต้องติดตั้งลงในคอมพิวเตอร์ก่อนการใช้งาน หากสามารถใช้ฟอนต์ Tahoma แทนได้
บรรทัดที่ 7 : กำหนดขนาดฟอนต์ใหญ่ขึ้น 1.5 เท่า
บรรทัดที่ 8 : พล็อตเส้นตรงด้วยฟังก์ชั่น lmplot() ซึ่งเป็น linear model โดยกำหนดค่า "โทรทัศน์" เป็นตัวแปรต้น และ "ยอดขาย" เป็นตัวแปรตาม ใช้ข้อมูลจากตัวแปร df และไม่ต้องแสดง ci (confidence interval) กำหนดให้พล็อตแบบ scatter มีค่าโปร่งแสง 40 เปอร์เซ็นต์ และระบายสีเส้นด้วยสีส้ม
บรรทัดที่ 9 : พล็อตข้อมูลโดยแสดงความถี่ของข้อมูลด้านบนและด้านข้างของกราฟเพื่อแสดงความหนาแน่นของข้อมูล โดยใช้ฟังก์ชั่น jointplot() และใช้ตัวแปรต้น คือ โทรทัศน์ ส่วนตัวแปรตาม คือ ยอดขาย กำหนดพารามิเตอร์ kind เป็นชนิด "reg" (regression) ไม่ต้องแสดง confidence interval และระบายสีส้มลงบนเส้นลีเนียร์รีเกรสชั่น

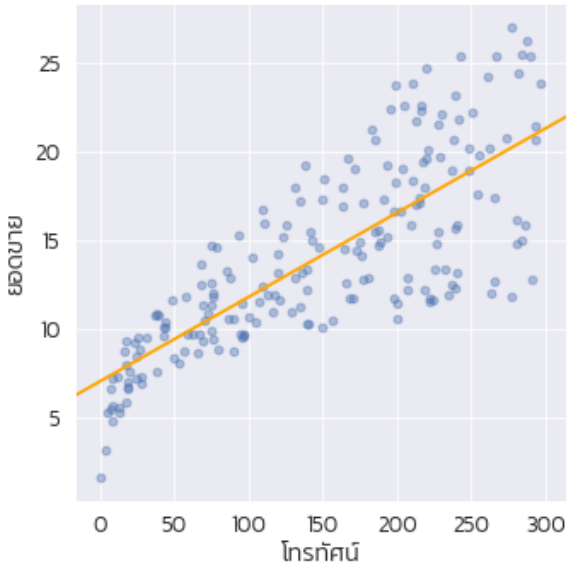

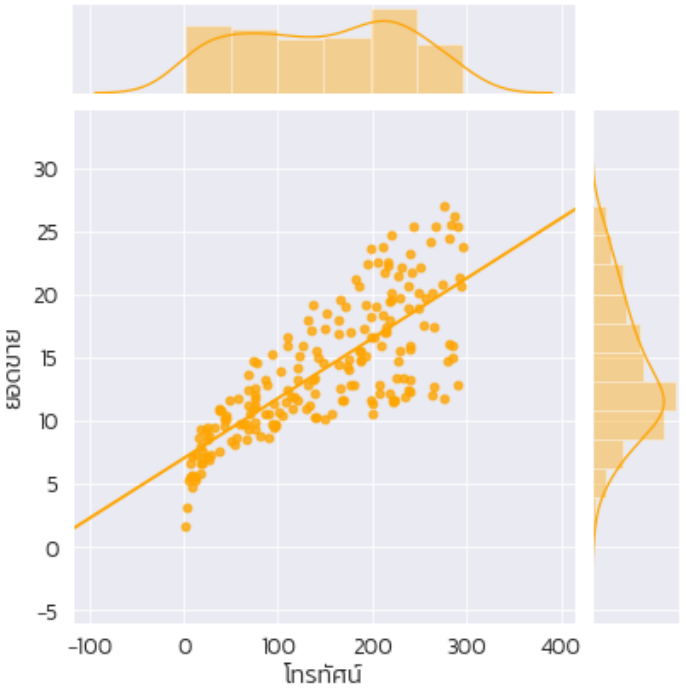

บรรทัดที่ 11 : ขอใช้งานคลาส LinearRegression จากไลบรารี่ Scikit-Learn
บรรทัดที่ 12 : สร้างตัวแปรต้นเก็บไว้ใน x ให้มีข้อมูลเพียง 3 คอลัมน์ โดยลบคอลัมน์ "ยอดขาย" ออกไป และดึงข้อมูลมาเพียง 160 เรคคอร์ด
บรรทัดที่ 13 : สร้างตัวแปรตามเก็บไว้ใน y ให้มีข้อมูลเพียง 1 คอลัมน์ คือ "ยอดขาย" และดึงข้อมูลมาก 160 เรคคอร์ด
บรรทัดที่ 14 : แสดงข้อมูล header ของตัวแปรต้น ออกมา ซึ่งจะประกอบด้วย โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ดังนี้

	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์
0	230.1	37.8	69.2
1	44.5	39.3	45.1
2	17.2	45.9	69.3
3	151.5	41.3	58.5
4	180.8	10.8	58.4

บรรทัดที่ 15 : สร้างอินสแตนท์ของคลาส LinearRegression() ชื่อ model เพื่อใช้สำหรับการสร้างโมเดลโดยสามารถตั้งชื่ออื่นตามที่ต้องการ ได้ เช่น my_linear_regression_model เป็นต้น
บรรทัดที่ 16 : คำสั่ง fit() เป็นการสร้างรีเกรสชั่นโมเดลโดยระบุตัวแปรต้นและตัวแปรอิสระลงไป ในตัวอย่างนี้ x เป็นตัวแปรต้น ส่วน y เป็นตัวแปรอิสระ
บรรทัดที่ 17-19 : แสดงค่า R-Square ด้วยคำสั่ง score(x,y) ตามด้วยแสดงค่า β_0 หรือค่าจุดตัดแกน y (intercept_) และสุดท้ายแสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรซึ่งเก็บไว้ใน model.coef_ มีจำนวนเท่ากับตัวแปรอิสระ ได้แก่ สัมประสิทธิ์การโฆษณาด้วยโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ตามลำดับ
บรรทัดที่ 20 : คำนวณค่า ยอดขาย จากโมเดลที่สร้างขึ้นด้วยการป้อนข้อมูลใหม่เข้าไปเพื่อพยากรณ์ว่ายอดขายจะเท่ากับเท่าไร โดยระบุโทรทัศน์ (250), วิทยุ (40) และหนังสือพิมพ์ (70) พบว่าโมเดลที่ได้ทำนายผลลัพธ์ยอดขายมีค่า 21.89
บรรทัดที่ 21-23 : เป็นการคำนวณ ยอดขาย เหมือนบรรทัด 20 แต่ส่งข้อมูลไปพร้อมกัน 3 แถว ผลลัพธ์ แสดงดังนี้ array([21.89282947, 12.46601233, 12.82406754])
บรรทัดที่ 24 : สร้างตัวแปร x_test สำหรับนำส่วนที่เหลือจากแถวที่ 161 - 200 มาคำนวณ ยอดขาย โดยส่งเข้าไปให้ฟังก์ชั่น predict()
บรรทัดที่ 25 : แสดงข้อมูลของตัวแปร x_test ออกมาด้วยคำสั่ง x_test.head(8) เมื่อเลข 8 คือจำนวนเรคคอร์ดที่ต้องการแสดงผลลัพธ์ออกมาเพียงบางส่วน ดังนี้

	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์
160	172.5	18.1	30.7
161	85.7	35.8	49.3
162	188.4	18.1	25.6
163	163.5	36.8	7.4
164	117.2	14.7	5.4
165	234.5	3.4	84.8
166	17.9	37.6	21.6
167	206.8	5.2	19.4

บรรทัดที่ 27 : แสดงผลลัพธ์การคำนวณ ยอดขาย จากแถวที่ 161 ถึง 200 ออกมา
บรรทัดที่ 29 : สร้างตัวแปรใหม่ ชื่อ dc โดยเพิ่มผลลัพธ์ที่คำนวณได้ในบรรทัดที่ 27 ขึ้นมาเป็นอีก 1 คอมลัมน์ ชื่อ "พยากรณ์"
บรรทัดที่ 30 : แสดงผลตัวแปร dc หลังจากเพิ่มคอลัมน์ "พยากรณ์" เข้าไป แสดงผลลัพธ์ได้ ดังนี้

	index	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์	ยอดขาย	พยากรณ์
0	160	172.5	18.1	30.7	14.4	14.327603
1	161	85.7	35.8	49.3	13.3	13.393180
2	162	188.4	18.1	25.6	14.9	15.083726
3	163	163.5	36.8	7.4	18.0	17.288872
4	164	117.2	14.7	5.4	11.9	11.126712
5	165	234.5	3.4	84.8	11.9	14.561304
6	166	17.9	37.6	21.6	8.0	10.539499
7	167	206.8	5.2	19.4	12.2	13.638024
8	168	215.4	23.6	57.6	17.1	17.318893
9	169	284.3	10.6	6.4	15.0	18.283913
10	170	50.0	11.6	18.4	8.4	7.381340

การใช้งาน Multiple Linear Regression ด้วย Python และ Statsmodels

ในหัวข้อนี้เป็นการใช้งาน Multi Linear Regression ด้วยภาษาไพธอนและใช้ไลบรารี่อีกตัวหนึ่งที่ชื่อว่า statsmodel ให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติละเอียดกว่า scikit-learn พิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้

```
import statsmodels.api as sm
import statsmodels.formula.api as smf
df = pd.read_csv("https://raw.githubusercontent.com/dsdi/dataset/master/en-advertising.csv", usecols=[1,2,3,4])
model = smf.ols(formula="Sales ~ TV + Radio + Newspaper", data=df[:160]).fit()
print(model.summary())
```

ผลลัพธ์ :

OLS Regression Results

Dep. Variable:	Sales	R-squared:	0.896
Model:	OLS	Adj. R-squared:	0.894
Method:	Least Squares	F-statistic:	448.7
Date:	Mon, 22 Jul 2019	Prob (F-statistic):	1.80e-76
Time:	12:47:30	Log-Likelihood:	-310.02
No. Observations:	160	AIC:	628.0
Df Residuals:	156	BIC:	640.3
Df Model:	3		
Covariance Type:	nonrobust		

	coef	std err	t	P>|t|	[0.025	0.975]
Intercept	2.9490	0.358	8.236	0.000	2.242	3.656
TV	0.0473	0.002	29.965	0.000	0.044	0.050
Radio	0.1799	0.010	18.149	0.000	0.160	0.200
Newspaper	-0.0009	0.007	-0.143	0.886	-0.014	0.012

Omnibus:	52.610	Durbin-Watson:	2.120
Prob(Omnibus):	0.000	Jarque-Bera (JB):	128.997
Skew:	-1.388	Prob(JB):	9.74e-29
Kurtosis:	6.412	Cond. No.	453.

Warnings:
[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly specified.

อธิบาย :
บรรทัดที่ 1-2 : ขอใช้ไลบรารี่ statsmodels
บรรทัดที่ 3 : สร้างตัวแปรดาต้าเฟรมตั้งชื่อ df โดยโหลดข้อมูลดาต้าเซ็ตจากไฟล์ en-advertising.csv ใช้คอลัมน์ 1,2,3 และ 4 ตามลำดับ
บรรทัดที่ 4 : สร้างโมเดลจากสูตร "Sales ~ TV + Radio + Newspaper" โดยใช้ข้อมูล 160 เรคอร์ดด้านบนจากทั้งหมด 200 เรคคอร์ด
บรรทัดที่ 5 : แสดงรายละเอียดข้อมูลชุดนี้ ประกอบด้วยค่าสถิติหลายตัว ได้แก่ R-Squared และ Adjusted R-Squared ฯลฯ
- ค่า p-value ช่วยให้มองเห็นว่า ตัวแปร newspaper มีค่า 0.886 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงตัวแปรดังกล่าวไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการสร้างสมการจะยังคงให้ความถูกต้องไม่แตกต่างกัน

ศึกษาเพิ่มเติม

- https://sites.google.com/site/mystatistics01/home
- https://www.youtube.com/user/RStatsInstitute/videos